

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrínyi-fohász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. március 12.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

Emlékezzünk március 15-ére

Az idő rohan, emberek jönnek, emberek mennek, az események kaleidoszkopszerűen követik egymást s nekünk késő utódoknak, akik magunk is benne vagyunk a vérzivataros idők kellős közepében, csak emlékek maradnak meg s bár a mostani lángtenger, Európa védelme és jobb sorsunk biztosítása minden erőnket lefoglalja, még sem szabad megfeledkeznünk azon időkről, midőn Európában először kezdett derengeni a szabadság hajnala és azon férfiakról, akik megértve a koreszméket, először küzdtek a magyar szabadságért s érte életüket is feláldozták. Tehát emlékezzünk!

A XVIII. század vége felé Európa népeiben ébredni kezdett a szabadság utáni vágy. Az 1789-i első francia forradalom. 1792. augusztus 10-én Páris népe bevette a Tuillériákat, amelyek mintegy jelképezték a feudális népelnyomó korszakot. XVI. Lajos királyt letették, családjával együtt a Templebe zárták, majd 1793-ban kivégezték.

Ezt követte a napoleoni korszak, majd X. Károly és Lajos Fülöp uralma.

De ezek az események csak előszelei voltak a később, 1848-ban bekövetkezett időknek, amikor először hangzott fel a „szabadság, egyenlőség, testvériség” jelszava.

Párisban 1848. február 26-án kikiáltották a köztársaságot. Onnan átterjedt a forradalom Olaszországra, Ausztriára. Bécsben március 13-án kezdtek döngötni Metternich uralmának oszlopait.

Pesten a Pálvax kávéházban a „közvélemény asztalánál” gyülekezett a lelkes fiatalság és tárgyalta az európai eseményeket. Petőfi Sándor, Jókai Mór, Irinyi Dániel, Vasvári Pál voltak a vezetői. A bécsi forradalom hatása alatt a magyarosság is megmozdult. Március 15-én kikiáltották a szabadságot, amelynek első feltelete volt a szabadsajtó és a cenzúra eltörlése. Petőfi Sándor megírta örökbecsű „Talpra magyar”ját, azt mint az első szabadsajtó termékét Landerer és Heckenast nyomdájában kinyomatták és Petőfi Sándor a Nemzeti Múzeum lépcsőjén, szakadó esőben, óriási tömeg, egész Pest előtt, elszavalta.

Sokszor megjártuk a Múzeum Körutát, de a Nemzeti Múzeum előtt mindenkor szent áhitattal tekintettünk fel a lépcsőre, amelyről először hangzottak fel a magyar szabadság szent igéi.

Március 15-én nem volt Pestben boldogtalan ember. Az általános európai forradalmi hangulat, a nép spontán kikiáltása, a szabadság utáni vágy oly lelke-

sedést keltett, hogy dacára a rossz időnek, egész Pesten az utcákon tolongtak, teljesen ismeretlen emberek sírva borultak egymás nyakába, ölelgették csókolgatták egymást és éltették a szabadságot.

Megszerkesztették a nemzeti általános és demokratikus kormányzatot követelő „12 pontot”, ezt Nyáry Pál vezetésével egy küldöttség mindjárt át is adta a helytartó tanácsnak, a városi tanács csatlakozott a mozgalomhoz s megalakult a közönség és rendbizottság, amely gondoskodott a rend fenntartásáról.

A forradalmi mozgalmak hatása alatt az uralkodó április 11-én szentesítette a márciusi törvényeket s úgy látszott, hogy a nemzet egy szebb jövőnek néz elébe.

De sajnos, a bécsi kamarilla nem volt képes elviselni, hogy Magyarországon a szabadság uralkodjék s bekövetkeztek az idők, amidőn a nemzetnek fegyvert kellett fognia szabadsága megvédésére.

Kossuth Lajos hazafiságtól lángoló beszédére az országgyűlés megszavazta a 200.000 ujoncot, akinek nem volt fegyvere, kapát, kaszárt ragadtok, a papok otthagyták a templomot, a tanárok diákjaikkal együtt vonultak be, mindenki sietett a haza védelmére.

Budavár bevételre, Komárom, Isaszeg, Piski, Segesvár, Temesvár, a felvidéki, erdélyi és dunántúli hadjáratok mind megannyi fényes lapjai a magyar történelemnek. S a szinte földből támadt vezérek. Aki tegnap még a katedrán földrajtot tanított, ma zászlóaljparancsnok, a pap, aki tegnap még békés hívőknek prédikált, ma rohamra vezeti századát, a legénység, ősi ösztönétől vezetve orosz-lánként küzd, a „veres sapkások” rémei az osztrák armádiának s már-már olyan a helyzet, hogy a hamarosan összetoborzott nemzeti hadsereg kiveri az országból az ellenséget s majd hogy be nem teljessetek Petőfi Sándor szavai, aki azt mondta, hogy zászló után akar Bécsbe vonulni.

De bekövetkezett a hős magyar nemzet szomorú tragédiája, az orosz invázió. A sokkal nagyobb népességű Ausztria kénytelen volt az orosz cári segítségért könyörögni s így a magyar hadseregnék meg kellett érnie azt a napot, amikor Paskievics herceg, az orosz hadsereg főparancsnoka azt üzenté cári gazdájának: „Magyarország Felsőged lábai előtt hever”.

Világos, Arad, a tizenhárom vértanú, a budapesti Szabadság-téren akkor állott Neugebäude, ahol gróf Battyhányi Lajos-aloly sok jó magyar áldozta életét a

szent szabadságért.

Emlékezzünk! Az aradi várban a tizenhárom vértanú közül az egyik, gyémántgyűrűjével ezeket a szavakat karcolta börtönében az üvegtáblába: „Hungaria vergesse deine Toten nicht, als Kläger leben sie.“ Magyarország ne feledkezze meg halottairól, mint vádlók élnek ok.

Ma, 95 év múlva ismét ősi ádáz el-lenségünkkel állunk szemben, aki ma sokkal nagyobb erővel törekszik megsemmisítésünkre. Ma is azt szeretné a szovjet fővezér, ha jelenthetné Sztalinnak, a vörös cárnak, hogy Magyarország, sőt egész Európa lábai előtt hever. Emlékezzünk és a 48-as hősök vitézi tetteiből merítsünk erőt, hogy leküzdhesük ősi ellenségünket és le fogjuk küzdeni, annival is inkább, mert le kell rónunk szabadságharcbeli tartozásunkat is.

Március 15-e a magyar nemzet nevezetes dátuma. Négy évszázados idegen uralom után e napon fujdogált először felette a szabadság szele. A szabadságharc hősei arany betűkkel vésték be neveiket a magyar történelembe, mi pedig nem leszünk méltatlan utódai nagy elődeinknek és meg fogjuk mutatni ellenségeinknek, hogy ugyan úgy, mint 48-ban sziklaszilárdan áll a magyar front, mert csak így leszünk méltók, hogy elmondhassuk Petőfi Sándorral:

Hol sírjaink domborulnak,
Unokáink leborulnak
S áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket.

Sp.

Gróf Teleki Béla főispán nagy történelmi beszéde a Mép. lövői és novai értekezletén

A Magyar Élet Pártja zalamegyei szervezete Zalalövön és Nován nagy érdeklődés mellett lezajlott választmányi értekezletet tartott. Az értekezleten számos felszólalás hangzott el.

Vitéz gróf Teleki Béla főispán nyomatékos beszédében részletes tájékoztatást adott az általános külpolitikai helyzetről. Belpolitikai téren a költségvetés adatainak ismertetésével mutatott rá arra, hogy a szociális jelentőségű beruházásokra olyan összegek vannak beállítva, amilyenek még sohasem szerepeltek az állami költségvetésben. Megvilágította a Zalavármegyei Közlési Szövetkezet működését, amely nagy szolgálatot tesz a kismemberek életében. A szövetkezet kétmillió pengős költségvetéssel dolgozik az idén.

Az ideai fajvédelmi politika az, hogy ki-ki szorgalmasabb legyen a zsidóval, mutassa meg az életheletőségre való érdemességét, ébredjen fel a magyar népben a fajfenntartás ösztöne, hogy maroknyi népünknek megszaporodását előmozdítsa, mert máskülönben elnyel bennünket a szaporább szláv tenger. Sir az ember lelke, amikor olyan zalai községen megy át, amelyben alig

látni gyereket. A gyermekáldás — Isten-áldás és ettől a boldogságtól ne zárjuk el családunk életét, amely részleteiben a nemzet élete — mondta a főispán.

Majd ezek után ismertette a Jurcsek-féle beszojgáltatási rendszert, amelynek elönye, hogy jutalmazza a többet termelő, szorgalmasabb, hozzáértőbb családokat, a föld minőségét és az esetleges elemi károkat is. Belejezésül feleltette a főispán, hogy panaszok érkeztek hozzá, amelyek szerint **Zalában mindig hozzájárulnak egyes szidők sertésvásárlási és vágási engedélyeihez. Már kiadta a rendelkezést, — mondotta — hogy többé a megyében ilyen elő ne forduljon, mert a legszigorúbban megbüntetik azt is, aki az engedélyt adja és azt is, aki kapja.**

A polgári iskolai önképzőkör fejlődése

Részt vettünk a csáktornyai m. kir. áll. polgári iskola Széchenyi önképzőköre természetudományi szakosztályának ülésén, amelyet a III. fősztály rendezett a fizika tanárnő vezetése mellett vasárnap délelőtt.

Meglepő volt a fiatal tanulók előmenetele a fizikai tudományban. A repülőgép szerkezete és szerepe, a páncélosok és a vasutak szerepe a modern háboruban oly tájékozásról tett tanubi-zonyosság, amely bármely felnőtt, intelligens, de egyébként a technikai ismeretekben laikus újságolvasónak is becsületre válnék. A precíz előadás is fégyelmzett tanulást igazol.

A komoly tárgyak mellett egy kis szórakozásra is jut idő az önképzőkörben. Felkutatnak és előadtak néhány muraközi verset, ismeretlen szerzőktől „A legkedvesebb”, „Apám a szőlős-kerthe meg” és „Téged kíván a szív” címűeket, majd egy „tréfás algebrai óra” előadásával fejezték be üléstüket.

Kis diákjaink előmenetele ismét tanubizony-sága annak, hogy Muraköz lelkében mindig magy-ar volt, az is marad. Ezeknek a diákoknak egy része az idegen elemiből, más része pedig az idegen polgári iskolából került a magyar köz-piskolába s hogy alig egy év alatt olyan jól megtanultak magyarul, hogy már önálló szellemi termékeket is tudnak produkálni, ez csak azt bizonyítja, hogy lelkük mindig magyar volt, de szunnyadt és csak fél kellett ébreszteni, amit a páratlan szorgalmu tanári testület el is vezetett.

Az előadók: Kovács Istvan, Grábar Bernat, Petek György, Meszarics Alajos, Koczian Antal, Martinyák Tamás, Benkő István, Varasanc Mihály, Videc Ferenc és a többiek minden dícsé-retől rászólgálnak, a bemondó is nagyon jól vé-gezte dolgát.

Végül a zsufolaság megtelt rajzterem közön-sége elénekelt a Himnuszot.

Közel egymillió pengő adóhátralékot töröltek a visszatért három zalai járásban

Zalavármegye közigazgatási bizottsága hét-főn ülést tartott, amelyen az elnökö vitéz gróf

Telesi Béla, napirend előtt lelkes szavakkal em-léckezett meg vitéz nagybányai Horthi Miklós Kormányzó Urunk 23 éves országáslaról s kérte a Mindenhatót, hogy tartsa meg Kormányzonkat az emberi élet legvégső határán.

A napirend során, többek között a pénz-ügyigazgató jelentése keltett rendkívüli figyelmet, amelyből kiderül, hogy milyen szociális érzéssel dolgozik a vármegye a visszatért zalai területek lakosságának érdekében. Az ingatlan végrehajtás mellőzésével az öt holdon aluli gazdnak az al-sólendvai járásban 230 adózónál 8.141,40, a csáktornyai járásban 2120 adózónál 126.117,10 és a perlati járásban 13.101 adózónál 501.035,40 pengő fölött a közigazgatási bizottság. Összesen 19.011 adózónál 680.012,54 pengőt töröltek. Be-hajthatatlanság címen 7 községben 1863 adózónál 147.540,28 pengőt töröltek, egy hogy minden-összevéve 75 községben 2084 adózónál nagyobb törés 727.952,67 pengő ami a februárban mar-törött adóhátralékkal együtt 26.527 adózónál 933.402,23 pengőt tesz ki.

Ezektől a számtól mindennél többet monda-nak s élénken bizonyítják, hogy Zalamegye a leg-teljesebb figyelemmel a muraközietek és muravidekietek illetőleg a legméltányosabban jár el ve-lük szemben.

A csáktornyai járásból eddig 17 község ad-ta be a törles iránti előterjesztést, a többiek a beadás után kerülnek sorra s mint hogy még na-gyon sok község van, az ezután törleendő adóság messze meg fogja haladni az eddig töröltet.

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egvedárisítója, ugyszintén

PETANCI ÁSVÁNYVIZ Ióraktára

glavno skladišće PETANSKE kisele vode

jedini proizvođač pive za Medimurje i

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladišće i magazine PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

Gazdakönyvet kap minden termelő

Most jelent meg a hivatalos lapban a Főz-ellátási miniszter rendelete, amely részletesen megállapítja, hogy a mezőgazdasági termelők mit kötelesek teljesíteni és ezt a teljesítést, hogy fog-ják ellenőrizni? Az alaprendelet már hónapokkal ezelőtt megállapította, hogy a gazdak kataszteri tiszta jövedelmük alapján kötelesek bizonyos ter-ményeket megfelelő mennyiségben termelni és beszojgáltatni, a most megjelent rendelet pedig (amelynek száma 102.800/1943. K. M.) a részle-teket közli.

A rendelet egyik legfontosabb intézkedése az, hogy a

községi előjáróság gazdajástromot állít

össze a kataszteri birtokeivel alapján.

Ezt 15 napra közzé kell tenni.

A jástromban feltüntetik a gazdak nevét. A föld-ek művelési ágak szerinti megosztását, a katasz-teri tiszta jövedelem összegét és ennek alapján azt hogy a buzaegységben meghatározott beszoj-gáltatási kötelezettség milyen mértékű. Azokban a községekben, ahol kataszteri birtokevek nincse-nek, a tulajdonosok bevallása alapján állítják össze a gazdajástromot.

Hogyan történik a nyilvántartás?

Ha a földön nem maga a tulajdonos, hanem haszonbérő gazdálkodik, akkor a tulajdonos kö-teles a közszemlére tétel 15 napja alatt bejelenteni az előjáróságnak a bérlo nevét.

Ezt a bejelentést a föld tulajdonosa

saját érdekében annál is inkább tegye meg, mert e beszojgáltatási kötelezett-ség mindaddig őt terheli, amíg a bérlo kötelezettségét meg nem állapítják.

Ha valamely gazdának több község hatá-rában van gazdasága, kérheti azt is, hogy a beszojgáltatási kötelezettséget az általa választott községben összeítve teljesítse.

Minden gazda — önálló gazdaság sza-mára gazdakönyvet kell kiáltatni. Ez a gazdarendelet másik fontos intézkedése.

A gazdakönyv a gazda adatait, a beszojgáltatási kötelezettség mértékét tar-talmazza és ebbe írják majd be, hogy mennyit szolgáltatott be, valamint a vámorlési jogosultságot is.

Az az holdnál nagyobb gazdaságok a köz-ellátási felügyelőségtől, a kisebb gazdak pedig a községi előjáróságtól kapják majd meg a könyvet. Aki május 31-ig a könyvet nem kapta meg, köteles a könyvet az illetékes hatóságtól létni. A nyilvántartó hatóság különben minden gazdál-kodótól és gazdaságsaról gazdajástromot vezet.

Intézkedik a rendelet arról is, hogy terményeket és termékeket csak a va-sárlásra jogosult vevőknek szabad ve-teli jegy ellenében eladni.

A kenyérgabonából kiadott arató- és eséplőrészt a beszojgáltatási teljesítés kötelezettségébe be kell számítani, de csak akkor ha a gazda szantotere-lete a 20 holdat meghaladja és a gazda a mun-kaszervezést a hatóságnak június 15-ig bemutatja. Az idénymunkások személnként fiz. mázsánál több kenyérgabonát nem kaphatnak.

Ezt a mennyiségek is csak akkor szá-

mlítják be a beszojgáltatási kötelezett-ségbe, ha a munkaszervezést június 15-ig bemutatja a gazda.

A bérbeadott ingatlanoknál természetben ellenérték nélkül a bérlo csak annyit adhat a bér-beadónak, amennyi a bérbeadót és házancépt feladag szerint egy évre megilleti. Azok a terüle-tek, ahol élelem, hagymát, paprikát, vagy más font-os gazdasági növényeket buzmiasabb idő óta termelnek, mentesíthetők a kenyérgabonára és zsu-beszojgáltatás alól.

A családvédelem a rendeletben

A rendelet figyelemmel van a kisemberek védelmére is és érvényesül benne a családvédelem is. Így a gazdálkodo háztartásában elő minden 1931-ben, vagy később született gyermek után, ha a gazdálkodo egész szantotereletének kataszteri tiszta jövedelme nem haladja meg a 100 aranykoronát.

A kenyérgabonára beszojgáltatási kötele-zettséget a következőképpen kell kiszámítani:

ha a szantoterelet összes kataszteri tiszta jöve-deleme legfeljebb 10 aranykorona, akkor minden gyermek után 100 buzaegységgel, 10-20 arany-koronáig 90, 20-30 aranykoronáig 80, 30-40 aranykoronáig 70, 40-50 aranykoronáig 60, 50-60 aranykoronáig 50, 60-70 aranykoronáig 40, 70-80 aranykoronáig 30, 80-90 aranykoronáig 20, 90-100 aranykoronáig 10 buzaegységgel.

A hadbaszontult gazdálkodónak a jú-lus első napja után katonai szolgálat-ban eltöltött minden hónapra a kenyérgabonára és zsuadékbiszogáltatási kö-

telezettéget 10—10 búaegységgel,

a szabadválasztási terményekre és termékekre vonatkozó beszállítási kötelezettséget pedig 30 búaegységgel kell csökkenteni, abban az esetben, ha a kataszteri tiszta jövedelem legfeljebb 10 aranykorona.

Gondoskodik a rendelet arról is, hogy az ellemi kárt szenvedett birtokok kedvezményben részesüljenek.

Felhívás

Csáktornya és Muraköz közönségéhez!

A magyar szabadság hajnalának emlékére március idusát a csáktornyai ifjuság március 15-én hazafias ünnepség keretében fogja megülni, amelyre Csáktornya és Muraköz hazafias közönségét szeretettel meghívja Csáktornya nagyközönség előjárósága.

Dél előtt 9 órakor ünnepélyes szentmise a plébánia templomban. Misa után 10 órai kezdettel hazafias ünnepség az országzászlónál, amelyen a Kormánzó Úr szózatát magyar nyelven felolvassa vitéz Perédy Nándor járási vitézi hadnagy, muraközi nyelven pedig Kákossy Győző járási tüzharcos szervező tiszt. Részletes program a falragaszokon.

Minden házon nemzeti lobogó lengjen és mindnyájan ott legyünk!

Az állami gépgyár „Ézermester Cserkészcsapata” délután fél 4 órakor a Levente Otthonban hazafias műsoros előadást rendez. Belépődíj nincs.

Március folyamán minden rászoruló honvédcsalád megkapja külön segélyét

Megkezdődött a honvédehőzátartozók segélyezése

A Főméltóságú Asszony legelőbb védnökségével lebonyolított „Honvédcsaládokért” országos gyűjtés közel 14 és fél millió pengős alapjából megkezdődött a honvédehőzátartozók támogatására szánt összegek kiutalása. Egyes hadtestek, illetve kerületi parancsnokságok számára már megkezdődött a hivatalos véleményezés. Alapján kérelmezett összegek átutalása és a honvédcsaládokhoz való eljuttatása.

A Honvédelmi Minisztérium felhívja azokat a községi és városi előjáróságokat, amelyek a

segélyezés összege tekintetében véleményező jelentésüket a hadtest, illetve honvédekerületi parancsnoksághoz eddig bármi okból még nem küldték volna meg, azokat az említett helyre haladéktalanul juttassák el, hogy az ígért összegek azonnali kiutalására az intézkedések megtörténhessenek.

A honvédehőzátartozóknak e külön segélyezésük ügyében nem kell külön folyamodniuk, mert számukra a segély kiutalása hivatalból megtörténik.

Felhívás!

A Zalavármegyei Társadalmi Egyesületek nemzeti együttműködésének alakuló ülése f. hó 16-án délután háromnegyed 5 órakor a vármegye-ház nagytermében Zalaegerszegen lesz megtartva.

Meghívott erre az ülésre a vármegye területén működő hazafias társadalmi és jöteknysági egyesületek kaptak kizárólag, személyre szóló meghívók nem küldetnek szét. Ezért ezután hívja fel az előkészítő bizottság a vármegye és különösen Zalaegerszeg m. város intelligens közönségét, hogy a gyűlésen annak érdekességére és jelentőségére való tekintettel, minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Nyugodt időkből is, de még inkább labortüdejen, az ország nyugalma, a lelkek kiegyensúlyozottsága, a társadalmi erők céltudatos megszervezése és a közvélemény helyes, nemzetpolitikai szemléletének kialakítása szempontjából szükség van a hazafias irányú társadalmi egyesületeknek erőtlen és összhangatos tevékenységére. Különösen szükség van arra, hogy a legfontosabb nagy magyar kérdésekben és célokban, a társadalmi egyesületekben rejlő erők megfelelő felhasználásával, egységessé, nemzeti közszellemmel és szilárd magyar lelkiséggel alakítsák ki.

Ezeket a szempontokat tartotta szem előtt az előkészítő bizottság, amikor a lenti ülés egybehangzó határozata el és egyben alkalmat nyújt arra is, hogy ugyanakkor hallhatja a közönség dr. Stitz János egyetemi magántanár, országgyűlési képviselő urnak a legidősebb külpolitikai kérdésekről tartandó, általános érdeklődéssel várt előadását.

HIREINK

— **Uzdóczy-Zadravetz István osztja ki az új Nemzetvédelmi Kereszteket.** Mint Zalaegerszegről értesülünk Uzdóczy-Zadravetz István ny. tábori püspök, Zala-vármegye felsőházi tagja fogja a március 15-i hazafias ünnepség ünnepi beszédét elmondani Zalaegerszegen. Régen szerette volna már a város elérni, hogy a nagynevű szónok Zalaegerszegen beszédét mondjon, de mindig közbejött valami akadály. Most megígérte, hogy március idusát megéneki székhelyén tölti. Mint értesülünk, ezen az ünnepségen osztja ki személyesen az új nemzetvédelmi kereszteket érmeit. Ugyanekkor kerül sor a hos katonák harctéri kintézetéseiknek átadására is.

— **Kinevezés a postánál.** A pécsi postagazgatóság Herzensnyák József Csáktornya, Egyed József Csáktornya, Májér Géza Csáktornya, haviéres II. oszt. postaliszták, Baki János esáktornyai lakost pedig II. oszt. üzemi altiszté nevezte ki.

— **A Zrinyi Társaság összejövetele.** A Csáktornyai Zrinyi Társaságok március 7-én, vasárnap a Zrinyi Szálló termeiben jól látogatott társas összejövetelt tartott, amelynek tiszta jövedelmét a Vöröskeresztnek szánta.

— **A Csáktornyai Önkéntes Tűzoltó Egyesület** március 14-én, vasárnap délelőtt tartja a rendez évi közgyűlést a város háza nagytermében, amelyre kéri a tagok teljesszámú megjelenését.

— **Névmagyarosítás.** Poljanec Ferenc kis-zabodkai állami tanító Partényi-re változtatta meg a családi nevét belügyminiszteri engedéllyel.

— **Tolmácsi kinevezés.** Az igazságügyminiszter Behounek Károly közjegyzői irnokot a

NAGY BUDAPESTI SZÖVŐ- ÉS KÖTŐGYÁR

keres magas fizetéssel konfekció osztálya részére szabászatban, kikészítésben, anyag és áruismeretben, perlekt önálló vezetésre képes

direktrict

Ajánlatok „Diszkréció” jeligére
RUDOLF MOSSE hirdetőjében
Budapest, Erzsébetkörút 23 sz. küldendők.

csáktornyai kir. járásbírósság mellé horvát nyelvű tolmácsa nevezte ki.

— **Betörőt fogtak a csendőrök.** Novák Péter és Kulcsár Márton stridóvári és alsólvenda vidéki gazdálkodók hegyi hajlékaiba törtek be és azokból nagymennyiségű bort és pálinkát loptak el. A csáktornyai csendőrök hétfőn eljogta a bortolvajokat és beszállította őket a zalaegerszegi kir. törvényszék fogházába, ahol előzetes letartóztatásba kerültek. A zalaegerszegi törvényszék büntető egyesbirója most vontá őket felelősségre és egyenként 1—1 évi és 6 hónapi börtönnel, valamint 3 évi jogvesztéssel sújtotta.

— **Fejér megyében sikkasztott a muraközi sommásgazda.** Perkó Jakab muraközi sommásgazda állott az elmúlt napokban a székesfehérvári törvényszék előtt. Perkó ugyanis a sár-pentelei uradalom részére még a múlt nyáron nagy munkácsoportot szállított. A munkabérek azonban Perkó ugy osztotta ki, hogy azok csak a fele járandóságot kaptak meg. Sikkasztásait azonban felfedezték s ezért a székesfehérvári törvényszék most sikkasztásért 5 havi fogházra ítélte.

— **Kivégezték egy katonaszökevényl.** A kolozsvári honvédtörvényszék rögtönítélő bírósága a március 4-én megtartott főtárgyaláson Herczegh Béla honvédt szökés büntettségéért agyonlövésse végrehajtandó halálra ítélte. Az ítéletet végrehajtották.

— **Ujabb adomány a sebesült honvédek részére.** A viziszentgyörgyi körjegyzőségtől ujabban ismét 50 liter bor és 10 liter legjobb minőségű gyógybor érkezett sebesült honvédek részére. Ez utóbbi fele részét az egyik magasabb rangú, a harctéren súlyosan megbetegedett tisztnek adták át.

— **Hány embert gyilkolt meg négy év alatt a bolsevizmus?** A bolsevizmus csak négy esztendő alatt, nevezetesen 1919—1923-ig 815000 parasztot, 344.000 szellemi foglalkozású egyént, 260 ezer katonát, 180 ezer munkást, 45.850 ka-

Délvidéki vállalatok

Ha az összes délvidéki lapokban hirdetési propagandát indítanak kérjük be ajánlatunkat. Kidolgozunk költségmentesen tervezeteket, rajzokat és meghívásra költségmentesen küldünk szakembert. Kiváló ideákat, szakszertű propagandacikkeket bocsátunk rendelkezésükre.

DÉLVIDÉKI NAPI ÉS HETILAPOK
BUDAPESTI KIADÓHIVATALA
BUDAPEST, V., Pozsonyi ut 41.
Telefon: 498-162.

Akar gyorsan meggazdagodni?

Rendeljen még ma osztálysorsjegyet, a szerencséjéről közmert „JOBBSORS” Sorsjegytárusító Rt-nál

BUDAPEST, VII. Teréz-krt 41.
Postatakarékpénztári csekszámlaszám 53.330

tonatisztát, 18 ezer tisztviselőt, 8800 orvost, 6565 tanárt gyilkolt meg, mint pontosan kitűnik magukból az orosz forrásokból eredő adatokból. Semmi kétség abban, hogy a mai szovjet sem irtalmosabb ellenségeivel szemben és nem rettene vissza a kegyetlenkedésektől. Elég rámutatni arra, hogy a Szovjetunió nem volt hajlandó csatlakozni egyetlen nemzetközi megállapodáshoz sem, amely a hadviselés módjának szabályozásával foglalkozik. A bolsevista atrocitásokra örök tanúságot szolgáltatott a spanyol polgárháború is, ahol 20 ezer papot, 15 ezer apácát és 10 püspököt gyilkolt meg a bolsevisták. Ezenkívül a spanyol püspökök által kiadott statisztika szerint a bolsevizmus áldozata lett Spanyolországban 300.000-nél több spanyol katolikus hívő is.

— A Nagykiszai Városi Zeneiskola tanári kara hangversenyt ad Csáktornyan.

Az a szoros kapcsolat, amely zenei vonatkozásban Csáktornyán Nagykiszaihoz (zeneiskolák a nagykiszai iskola főiskolája) érdekes és nagyszabású művészi eseményt hoz Csáktornyára. Vasárnap a nagykiszai iskola fémjelzett és országos névnek örvendő tanári kara lép dobogóra a Zrínyi Szálló nagyertermében. A hangverseny valóban ünnepi esemény lesz és a művészi programon kívül a két város testvéri közösztetését is jelenti, amit a két város élénjáróinak beszédei pecsételnek majd meg. A hangverseny ezen felül még helyi kulturális célt is szolgál, mert az est jövedelme a zeneiskola további felszerelését szolgálja. Erre való tekintettel a rendezőség felülfizetést és jegyemegváltást is köszönettel vesz. A hangverseny pontosan háromnegyed 8 órakor kezdődik. A műsorban zongora, ének és hegedűszókok szerepelnek és épp úgy felcsendül Puccini feledhetetlen melódiái, Liszt magas virtuozitást követelő zongoraművei, mint Debussy, Dvorák, Hubay, Vany, Zsolt linom és hatásos kompozíciói. Jegyek 1-4 pengő árban kaphatók a zeneiskolában és az esti pénztárnál. A nagy érdeklődést is tekintve a 14-i est nemcsak művészi, hanem társadalmi esemény is lesz, amelyen mindenki részt vesz, aki össze van törve Csáktornyával, vagy a zeneművészettel. A részletes műsor a helyszínen váltható.

— A sikkasztó kézbesítő nagy bevásárlásokat eszközölt az eltulajdonított pénzekből.

Jelentették, hogy a mikszvári csendőrs bravouros nyomozással kiderítette a felsőmihályfalvai körjegyzőségben történt sikkasztásokat és annak tettesét, Kovacsics Ferenc körjegyzőségi kézbesítőt elfogta és a kanizsai ügyészség fogházába szállította. Mint a nyomozás további során kiderült, Kovacsics rövid pár hét alatt nyakára hágtott a sikkasztott pénzüsszegnek. Csáktornyan nagyobbarányú bevásárlásokat eszközölt, szerencsére a vett különböző áruk nagy részét lakásán a házkutatás során megtalálták a csendőrök. A megtalált áruk értéke kb. 600 pengőre tehető. Ezt az árumennyiséget, valamint a Kovacsicsnál talált készpénzt lefoglalták és letétbe helyezték. Minthogy a kézbesítőnek még több havi fizetése is még bent van, a sikkasztott pénz teljes egészében megtrélt. Maga Kovacsics is kijelentette, hogy a karosultaknak az utolsó fillérg visszafizet mint, mert nem akarja, hogy megfélemlése miatt más szenvedjen anyagi kárt.

— Felhívjuk igen tisztelt olvasóink figyelmét a „Jobbsors” Sorsjegyről Részvénytársaság mai lapunkhoz mellékelt ismertetésére. Ajánlatos a megrendelést azonnal feladni, mert a szerencséséről közismert főarú sorsjegyeit hamarosan elkapkodják.

Közgazdaság

Új rendszer a külföldi lóvásárlások terén

A földművelésügyi miniszter jóváhagyta a Lókitvili Szakbizottság albizottságának azt a határozatát, amit nemrégiben a külföldi lóvásárlásokra nézve hozott. Ezt az Alsódnántali Mezőgazdasági Kamarával is közölte. A Kamara az új rendszer gyakorlati módjait február 26-án Pécsen egy e célra összehívott értekezleten részletesen megbeszélte az Alsódnántali exportlókereskedővel és annak alapján most a következőket hozza a gazdaközönség tudomására.

1. 1943 március 15-től kezdve a külföldi loátvevő bizottságok elé csakis olyan lovak vezethetők, amelyekről a magyar lókereskedő az eladó gazdával való megegyezés alapján előzetesen kötelevelet állított ki.

2. Ezeket a köteleveletet a kereskedő a bizottság megérkezése után köteles a bizottság vezetőjének azonnal átadni. Csakis ezután veheti kezdetül a kötelevelettel ellátott lovak elővezetését.

3. Megszűnik a külföldi loátvevő bizottságoknak az országos vásárokon való lószorása. Helyettük és részükre a magyar exportlókereskedők vásárolnak a vásárokon. Annak azonban nincs semmi akadály, hogy az ott megvett lovakat a külföldi bizottság ugyanazon a napon és helyben a vásár után, de nem a vásár területén megsemmisítse és sorozza.

4. A Kamara a kereskedők munkáját, úgy, mint eddig, ezután is ellenőrzi. Különös képp felhívja az eladó gazdák figyelmét arra, hogy a kiadott ló árát minden levonas nélkül teljes egészében meg kell kaphatni. Ügynöki díj nincs. Aki ilyent követel, vagy a gazdát fenyegetéssel akarja ügynöki díj kifizetésére kötelezni, az jogtalanul jár el és a gazda az ilyen eseteket mindig azonnal hozza a Kamara tudomására.

5. A szemvizsgálati díjat mindenkor az eladó tartozik megfizetni. De ezt is csak akkor, ha a ló szeme hibátlan volt. Ha a ló valamilyen szemhibára miatt nem vált be, szemvizsgálati díjat nem kell érte fizetni.

kész női kabátok bundák MAGY VALASZTEKÉBEN Sütz NÉL

6. Továbbra is fennáll az a korábbi korlátozás, hogy külföldre csupán olyan lovakat szabad eladni, amelyek legalább 3 hónapig voltak a gazda tulajdonában. Ezért a járlatokon mindig pontosan fel kell tüntetni azt az időt, amióta a ló a gazdánál volt. Nem elég csak az évszámot kiírni, de részletesen meg kell jelölni a hónapot és a napot is.

Erre úgy az eladó, mint a kereskedő a leg gondosabban ügyeljenek és hányosan kiállított járlatokkal ne vigyék a lovakat eladásra.

7. A járlatokon mindig rajta legyen az irányítás is.

8. Kancák külföldre általában csak 10 százalékban mehetnek ki. Ilyen is csak akkor, ha II. osztályúak. Ennél jobban osztályozott törzskönyves kancák csak akkor adhatóak el, ha a gazdája hiteles állatorvosi bizonyítvánnyal igazolja, hogy a lova tenyésztésre bármilyen ok miatt alkalmatlan.

Ügyeljünk az olajmagtermelési szerződés megkötésénél

Ilkétmes helyről felhívják a gazdaközönség figyelmét arra, hogy a szerződéses olajmagtermeléssel kapcsolatban egyes ügynökök olyan szolgáltatásokra tesznek ígéreteket, melynek törvényes uton való teljesítése nem lehetséges. Annak megelőzésére, hogy a gazdaközönséget ebből kifolyólag csalódás, vagy — amennyiben bármely

szolgáltatást jogosulatlanul venne igénybe — kellemenség érje, ezután is közöljük a gazdaközönséggel, hogy a szerződéses napraforgómagtermelőknél 1942. évi beszolgáltatott termékük minden métermázsája után 20 kg. napraforgómagpogácsa, vagy napraforgódara járandóságuk van. A 670—1942. M. E. sz. rendelet értelmében 20 kg. helyett 40 kg. pogácsára, illetve extrahált darára kizárólag a földművelésügyi minisztérium által felnevelési fősztályának engedélye alapján és csak is törzskönyvezett tehénesztélen rendelkezés gazdák számíthatnak. A földművelésügyi minisztérium az illetékes gazdasági felügyelőség igazolása alapján adja meg az engedélyt. A lelemelt járandóság iránti igényük megállapítása 1942. december 31.-ével általában lezárást nyert. Ilyen újabb igény kiállítását kizárásba helyezni tehát már nem lehet. Aki pedig a földművelésügyi minisztérium kizárása nélkül ilyen lelemelt olajpogácsajárandóságot vett volna át, saját érdekében jár el, ha ezt a körülményt a Futura olajmagosztálya központjához (Budapest, V. Vigadó-ut. 6.) azonnal onként jelenti, különben a folyamatban lévő ellenőrzés során kellemetlenségnek teszi ki magát.

Az 1943. évi szerződéses napraforgómagtermelésnél a beszolgáltatott termék után minden gazdának egytörten 25 kg. napraforgópogácsára van igénye, a jelenleg érvényben lévő rendelkezések szerint. Etolaját, vagy a lenti erőtakarmány járandóságokon felüli szolgáltatásokat a szerződéses termelők sem vehetnek igénybe az azok az ügynökök, akik ezt kizárásba helyezik, lelkiismeretlenül járnak el a termelőkkel szemben, mert őket okvetlenül megtevesztik, illetve kellemetlenségbe sodorják. Intézkedések történtek arra vonatkozóan, hogy ilyen ügynököktől a Futura, illetve az ügynököket megbízó olajgyár a termelési szerződések kötésének jogát megvonja.

Plk. 4002 1943. sz.

Vght. 2 1943. sz.

Arverési hirdetmény

Dr. Lakó Imre csáktornyai ügyvéd által képviselt öz. Kuzsák Istváné javára 663 P. 20 fill. tőke és több követelés és járuléki erejű egy perlaki kir. járásbíroság 1942. évi 1667 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytatás végrehajtást szenvedőtől 1943. évi január hó 2-án lefoglalt 1360 P. becsértékű ingóságokra a perlaki kir. járásbíroság fenti sz. végzésével az arverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. tc. 30. §-a alapján az alábbi megnevezelt s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltak javára is az arverés megtartását elrendelem de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs. Alsódnántorun, Bartócsics János lakásán leendő megtartására határidővel 1943. évi március hó 26 napjának délután 3 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt bútortok, lakashereendezési tárgyak, s egyéb ingóságokat a legutóbbi igények kielégítésére elletben, esetleg becsaron adni is — de a kikáltatni ár kétharmadán alacsonyabban nem — el fogom adni, még akkor is, ha a bejelentő a helyszínen nem jelennek meg, ha csak ellenkező kavanagságot irásban nem nyújtanak. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikáltatási ára egyezer pengőnél felül van, 5,610 931. M. E. sz. számú rendelet értelmében csak azok arverezhetnek, akik a kikáltatási ár egytörte részét bantapenzul leteszik.

Perlak, 1943. évi március hó 8-án.

Varju József

kir. bír. végrehajtó mint bíróság kikáltott

Csáktornyai járás löszolgabírája.

1439 1943. sz.

Hirdetmény

Murasiklos községben egy darab gépszíjat találtak. Igazolást tubiconosa a talált tárgyat a hivatalos órák alatt hivatalomban átveheti.

Csáktornya, 1943. évi március hó 9-én.

Föszolgabíró helyett:

Dr. Csik

tb. szolgabíró.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1943 marciasa 12

Politički tjednik
Zide saki petek.

Spomen marciuša 15-ga

Makar denes krvavi viher vleče prek cele Evrope i makar smo si skupa v velkoj brigi i nevoji za obranu naše domovine, itak nesmemo pozabiti za ona vremena, da se v Evropi prvič hapila kazati zora slobode i za one ljudi, šteri su prezmeli duha vremen, borili se za slobodu i alduvali za to svoje življenje.

Na kraju XVIII. stoletja zbudila se v europskimi narodih žela za slobodom. Prva revolucija je bila v Francoskoj 1789 leta, druga 1792 leta, v Parizu se čuda krvi preležalo. Krala, XIV. Lajoša su za-rešterali i 1793 leta skončali.

Zatim je došlo vreme Napoleona, onda vladavina X. Karola, za njim Lajoša Filipa.

Ali to je samo jedga predigra onih vremen, štera su se hapila 1848 leta. Onda su se prvič čule reči: „sloboda, jednakost, bratstvo“.

V Parizu su 1848 februara 26-ga skričale republiku. Odnod se revolucija rezišla po Taljanskoj i Austriji. V Beccu se narod oglašil marciasa 13-ga.

V Peštu se zduševljena mlajšina tulikajši shajala i respravljali su europska pripečenja. Marciuša 15-ga skričali su slobodu, a prva kondicija tomu je slobodna štampa. Petőfi Sándor napisal je verša „Talpra magyar“, toga su mam za štampali prez cenzure i Petőfi ga je na stengaj Narodnoga Muzeuma, pred velkom masom naroda, pred celom Pestom, po velkom deždju prečital. Narod zduševlen od velke žele za slobodom, po velkom deždju hoda po vucicaj, nepoznati ljudi se kušuvleju i on den ga ne bilo v Pesti žalosnoga človeka.

Na žalost, tajne sile v Beču ne su dozvolile, kaj bi magyarski narod živel v slobodi i tak je naroo moral zgrabiti oružje za obranu svoje slobode.

Dosla su dična vremena magyarskoga tabora za slobodu. Popi su ostavili cirkvu i prevezali sablu, profesori skup s deaki v tabor, selški ljudi s kosami, motikami, sekirami, si su bežali braniti domovinu, austrijska soldačija bila bita na se strane i da je već skomom cela Magyarska bila čista od nepriatelja, onda su austrijanci pozvali starinskoga nepriatelja Rusa na pomoć i tak su naši vitezi morali položiti oružje.

Denes potli 95 let se pak borimo proti starinskoga nepriatelja. Denes je čuda jakši, kak je onda bil, a i denes nas oće vništiti. I denes bi štel te nepriatelj, da bi ne samo Magyarska, nego i cela Evropa ležala v prahu pred njim.

Mišljenje jenoga finskoga oficera

V ovom taboru sovjeti već nabodo mogli postaviti tak jake sile, kak do ve

Već je tri leta minulo od potli, kak je finko-ruski zimski tabor minul. Za ono vreme je cela Evropa oko zdigla na junačke borbe vitezskoga finskoga naroda, svetska štampa je čuda kaj - kaj toga napisala, ali za ve prvič se našel človek, Karhonen Arvi, major, profesor visoke škole, šteri je po soldački i s razumom napisal pripečenje finskoga zimskoga tabora, a prisposobil ga i z vezdašnjom velkom borbom.

Rusija je navek bila nekša tajnovita zemla za Evropu, osobito za zapadnu Evropu, veli Karhonen profesor. Ne je bilo moći nigdar prepoznati dušu naroda i nigdar je ne bilo moći zavediti pravo življenje toga orsaga. Niti soldačke glase nesmo mogli dobiti takše, da bi prav za prav mogli prepoznati to čelenu soldačiju, kulkovala i kaj more napraviti. Stoga dojde, kaj su Rusiju negda premalo, negda pak preveč visoko sačali, ran tak za vreme carstva, kak i za vreme carstva, kak i za vreme vladavine Lenina i Stalina. To je već i v mirno vreme tak bilo. Onda se sovjetska soldačija po malem i stihaj reživjela i ne se nikaj moglo zavediti takšega, kaj bi se v svetskom taboru moglo ponucati, a ve, za vreme tabora pak zato ne, kajti se bolševička soldačija reživjela ve naglo, osobito v oružju i organizaciji tak ljetno, kaj je zenadila celoga sveta. Ako se to gleda s soldačkoga stanovišča, Stalino-va vladavina je s bolševičku soldačiju bila hasnovita, kajti je dala mogućnost, da se sile toga velkoga i jakoga celoga orsaga potrošuju samo za ono kaj soldačija i fronta zahteva. A z druge strane voditelstvo čelene soldačije jako dobro zna s prvoga svetskoga i finskoga tabora, da njeni oficeri i soldati, kaj se tiče zvučenosti puno meñje valaju, kak naši, pak zato mora namestiti stem kaj hiće velke mase ludstva v ogenj.

Da je 1939. leta v jesen, čelena soldačija naletela na Finsku, je zbog čuda zrokov držala, da se finska soldačija nabode mogla vpirati. Ne je verovala, kaj bi te mali narod, šteri je ostal sam za sebe, mogel biti kakšji protivnik tomu jakomu i velkomu ruskomu narodu. Da su vidli kaj su se vkanib, onda pak su previsoko sačali svoje komunističko rovanje i mislili su, da bodo finko soldačiju podkopali. A tretji pot, dobro su znali, da je finska soldačija slabo naoružana i yulali su se v to, da bo čelena soldačija, štera je dohajala od svih stran, mogla negdi frontu pre-dreti, zajti v orsag i stem taboru kraja napraviti.

Ali ne se zbito ono, čega se čelena soldačija nadjala i mam na početku tabora su fulali. Finska soldačija makar slabo naoružana, se tak vitezki branila, kaj su bolševički soldački voditelji hapili premišlavati, škoda je bilo hapiti se s

takšim vitezkim narodom.

Nalpredi su mobilizirali proti Finskoj soldačke rezerve koli Petrovgrada, a Finska je postavila najbolše trupe i najbolšega matriala, kaj je samo mela. Ruske soldačije i matriala ga već onda čuda više bilo, kak finskoga. ali se to neje bilo dosta. Kak je finska zemla seburna i kakšu taktiku su linci vodili, čeleni su se morali biti po klanjancim i šuma, i tam njim neje nikaj hasnilo, kaj ga njih više bilo. Finski soldati su se po šumaj i v snegu bili na svojem mestu i na glavnoj liniji v Karjali zastavili su nepriatelja, a i na drugim delim fronte, jen za drugim su vništili sovjetske divizije i to na tak velikom broju, kaj su to po drugimi orsagi niti ne šteli veruvati. Onda je išlo proti Finskoj već 26 pešičkih diviziji i jena okloplena trupa z najmenje 2000 tabor-skimi koli. Kajti su stalno nikaj ne mogli napraviti, to je na kraju toga zimskoga tabora proti Finskoj stalo do 50 pešičkih diviziji i 3000 tabor-skih kol kulko je bilo aeroplanov, neje moći prenajti, ali si moremo misliti, kaj je velki broj bil, ako su bili anevi, da je 2000 nepriateljskih mašin bilo v luftu.

S te soldačije, štera je harcuvala proti finkskoj, vidi se cela ondašnja bolševička soldačija. Bilo je hujših a i bolših kakše je čelena soldačija v ono vreme mela. To su i rusi sami priznali da od one divizije, štera je prepala pre varauš Raote, bolšu nesu meli. Kak su bitke oštre bile i kulko nepriateljske soldačije su v ogenj poslali se vidi z ovoga. Sinska obrana od lufta je doli strelila 1000 nepriateljskih avionov obrana na zemli je vništala 2000 tabor-skih kol i 1940. leta, v februaru pre varauš Summa, na 4 kilometre du-goj fronti je stalo proti fincam 100 sačle fele štu-kov. Čelena soldačija se jako napinjala i včinila se kaj je mogla, ali njena prevlast se pokazala samo po malem. Od početka su z lufta malo prestrašili varaškoga naroda i z bombami čuda kvara napravili, mogli su i više, ali pote k fronti i nazaj, nigdar nesu mogli stalno zapreti.

Još i denes se nezna, zakaj su glavni voditelji čelene soldačije Stalin, Molotov i Ždanov tak ljetno zastavili tabora proti Finskoj, ali ako poglednemo taborišče, nekaj si moremo misliti. Na finkskoj granici je bilo narivano tulko soldačije, da ju na prtulete, da se hapi sneg taliti, nikak nebi mogli hraniti i z municijom obrkreteti, kajti si poti po zmrženim vodam i močvaram i-deju širom. A drugo pak Stalin se v ono vreme još ne štel hapiti v svetski tabor i bil je siguren da bo oslablenu Finsku potli lahko zavzel.

(Drugi pot dale)

Veliki govor grofa Telekia velkoga išpana na konferenciji Magyarske Stranjke života

Zalavarmegyinska organizacija Magyarske Stranjke Života je držala v Zalalövö i Nova veliku konferenciju na šte-

rom se čulo čuda govorov.

Vitez grof Teleki Béla veliki išpan je v svojem dugšem govoru restolnačil

Zato se moramo zmisлити za naše dede, viteze, šteri su krv preležali za slobodu naše zemle. Njihov duh nas mora okreptiti, da bomo preladaši našega starinskoga nepriatelja. To smo mu dužni još z onih vremen. Bodeimo pokazali našemu nepriatelju, da smo takši vitezi kak-

ši su bili naši dedi 48-ga leta, fronta stoji, kak kamen i samo tak bomo vredni onih reči, štere je zgovoril veliki pesnik Petőfi: „De se naši grobi zdižeju, naši vnu-ki si poklekneju i v blagoslovljenoj molitvi zgovorjaju naša sveta imena.“

Sp.

našu zvujsku politiku, a v znutreškej politiki se pozval na državní stroškovnik, v šterim su za dobro naroda gori zete takše svote, kakše do ve nigdar ne smo vidli v državnem stroškovniku. Zalavarmegyínsko Društvo za Narodno Dobro (Zalavarmegyiei Közjóléti Szövetkezet) isto čuda pomaže malim gospodaram i denes već dela s stroškom od dva miliona pengő na leto.

Braniti narodnu fajtu je najbolje moči stem, ako bomo bole marlivi kak židovi. Naj saki človek pokaže, da je vreden toga, kaj na svetu živi, naj se zbudi magyarski narod i naj drži svoju fajtu, kaj nas bo čim više, drugač se bomo vtopili v slavenskom morju, štero je bole plodno. Človeku se duša plače da ide po za-

lavarmegyínskim općinam, de se komaj štero dete vidi. Deca su boži blagoslov i nesmemo naše familie vun sklučiti stoga veselja kajti to je življenje naroda — tak veli veliki išpan.

Zatem govori za Jurcsekov plan, kak je treba zrnje nutri dati. Te plan čuda hasni gospodaram, kajti što bo bole marlivi, što bo bole obdelaval zemlju, više bo dobil, a ktomu još i premiu. Na zadnje je veliki išpan još spomenul, da su se njemu pretožili, da v Zalavarmegyiji židovi još i ve dobavljaju dozvole za svinje kupovati i klati. Več je dal vun naredjenje, da se to v varmegyiji više nesme pripetiti i jako bo štrofani on, što dozvolu vun da, a i on što ju zeme

Piše v toj naredbi i to, da samo onomu kupcu je smeti pridela prodati, šteri ima pravo kupovati i ima za to knigu.

Kaj dobiju žnjači i mlatici od krušnoga zrnja, to se zeme v rečun pre dužnosti nutri davanja, ali samo onda, ako gazda ima prek 20 mekot orane zemlje i ako do juniša 15-ga da nutri kontrakta, šteroga ima z delavci. Sezonski delavci po peršoni nemreju dobiti prek 10 metri krušnoga zrnja.

I to samo onda zemeju v rečun pre dužnosti nutri davanja ako gazda do juniša 15-ga nutri da kontrakta, šteroga ima z delavci.

Pre rendoškej zemli rendoš more gazdi samo tulko zrnja vun dati, kulko ga njega i tanuliju, na leto dni po porciji dopadne.

One zemle, de se stalno pova paprika, luk, ili druge važne gospodarske potrebe, moči osloboditi od dužnosti nutri davanja krušnoga zrnja i maše.

Obrana familie po naredbi

Ova naredba pazi i na obranu malih ljudi, a ran tak i na obranu familie. Po tem, sako detrodjeno 1931 lete, ih polli, štero živi skup z gospodarom, ako je od gospodarove cele orane zemlje, čisti katastralni hasen ne prek 100 zlatnih korun, onda je

dužnost nutri davanja krušnoga zrnja i maše ovako:

Ako je čisti katastralni hasen cele orane zemlje najdale 10 zlatnih korun, onda za sako dete za 100 pšeničnih jedinice manje, od 10—20 zlatnih korun za 90 jedinice, od 20—30 zlatnih korun, za 80 jedinice, od 30—40 zlatnih korun, za 70 jedinice, od 40—50 zlatnih korun za 60 jedinice, od 50—60 zlatnih korun za 50 jedinice, od 60—70 zlatnih korun za 40 jedinice, od 70—80 zlatnih korun za 30 jedinice, od 80—90 zlatnih korun za 20 jedinice i od 90—100 zlatnih korun za 10 jedinice manje.

De je gazda v soldačkoj službi, polli juniša prvoga za saki mesec soldačke službe je treba manje nutri žluti od krušnoga zrnja i maše za 10—14 pšeničnih jedinice

a od drugoga nutri davanja, kaj si je moči zbrati, od onoga pak za 30 jedinice manje, ali samo ako je čisti katastralni hasen najdale 10 zlatnih korun.

Briga se naredba i za to, da se onomu gazdi, šteroga je z zraka kakša nesreća dostigla, nekaj pusti.

Poziv megyímurskomu narodu!

Za spomen vremen, da se v Magyarškoj hapila buditi misel za slobodu 1848 leta marciuša meseca bode mlajšina varaša Csáktornya držala marciuša 15 ga velku paradu, na šteru poglavarstvo velke općine Csáktornya sakoga z ljubavi pozivle.

Ob 9 vuri paradna sveta meša v franciškanskoj cirkvi a polti meše, ob 10 vuri parada pred orsačkom zastavom. Na

toj paradi bodo prečitani, kaj nam je Visokodostojni Gospod Guverner na glas dal i to magyarski vitez Perédy Nándor, jaraški vitezki hadnagy, a megyímurski Kákossy Győző oficer za organizaciju frontskih soldatov.

Na sakoj hiži mora biti magyarska narodna zastava i skupa moramo doйти na paradu!

Ordinanca v Felsőmihályfalva su v rešt odtirali

Ludske penzeze si je prisvojil

Išče lani v jesen se je pripetilo, kaj je Horvát Lajos, megyímurski delavec v Nemškoj na više mahe penzeze dimo poslal svojoj ženi v notarjušiju Felsőmihályfalva.

V decembru je došel dimo i onda je zišlo vun, da jene penzeze 121 pengő žena neje dobila. Človek se hapil iskati te penzeze i na fletnom se zazvedilo, da su penzezi došli na poštu v Miksavár i tam su je v redu vun splatili.

V isto vreme su v notarjuškoj kancelariji v Felsőmihályfalva spazili, da nešterni porcijski penzezi, šteri bi bili morali doйти s čekom, nesu došli.

Na tožbu su žandari v Miksaváru mam hapili iskati i došel je na pomoč z Szombathelya jen žandarski detektiv. Na pošti i pre notarjušiju je se vredu bilo i tak su niti vodile do Kovacsics Ferencu, ordinanca.

Kovacsics je poštu nosil saki dan z Miksavára v Felsőmihályfalva i v šest općine, štere keoj spadaju. Brežni ljudi, da ne moraju 8—10 kilometrov dalko na poštu iti, su Kovacsics Ferencu prek dali penzeze, naj je nese na poštu, ili pak, ako su je dobili naj je dimo donese.

Kovacsics je jako zlo potrebi vulanje tih ljudi. Penzeze, štere bi moral prek dati na poštu neje gori dal, a one štere bi moral ludem nesti, je sebi zadržal, a sigdi je hamisral podpisa stranjke.

Tak je od više ljudi zneveril porcijske penzeze do 900 pengő i ienoga čeka z Nemške. Na kviziciji je mam se priznal, kajti sigdi se vidlo pismo njegve roke.

Žandari su Kovacsics Ferencu odtirali v Nagykanizsa na državno tožitelstvo, de su ga v rešt deli.

Važno za gospodare!

Saki gospodar dobi gazdinsku knigu

Ve je žišla v službenim novinam naredba ministra za obskrbu naroda, v šteroj se piše, kaj su gospodari dužni povati i kak se bo se to kontrolerale. Prva naredba je već pred meseci odredila, da gazdi moraju povati nešterne pridele po onom, kakšega hasna zemlja ima i tak moraju i nutri davati, a vežašnja naredba pak nabroji, kak se bo se to zvršavalo.

Jako je važno v naredbi, kaj bodo općinska poglavarstva morala napraviti po katastru popisa gazdov i te bodo črez 15 dni za pregledati.

V tem popisu bodo imena gospodarov, kakše zemlje imaju, kulko je čisti katastralni hasen i poleg toga, kulko pšeničnih jedinice je šteri dužen nutri dati, v onim općinam de ga ne katastra, bodo popisa napravili po valuvanju gospodarov.

Kak bo kontrola

Ako na zemlji ne gospodari sam gazda, nego rendoš, onda gazda mora do 15-ga dneva pre općinskom poglavarstvu na glas dati, kak se ren-

daš zove.

To mora saki gospodar i v svojem interesu čim sigurnije učiniti, kajti dok se nezna za dužnosti rendoša, gazdu terši dužnosti nutri dati.

Ako šteri gospodar ima zemlje v više općinaj, more si zbrati i prositi, v šteri općini bo se skup nutri dal, kaj mora.

Za sakoga gospodarera je treba vun dati gazdinsku knigu. To je jako važno.

V knigu se zapiše, kulko zemlje ima gazda, kulko je dužen nutri dati, tu se zapiše i ono, kaj je već nutri dal i ono, kaj ima pravo mleti davanja.

Gospodari prek sto mekot dobiju knigu od gospodarskoga inspektora, a manji od općinskoga poglavarstva. Što do majiša 31-ga ne dobi knigu, dužen ju je prositi na općini. Zvun toga bodo i v kancelariji vodili lista za sakoga gospodarera.

Opomena gospodaram, pre potpisivanju kontraktov za povanje oljenoga semena

S službenoga mesta opomenu naše gospodare, naj paziju pre potpisu kontrakta za povanje oljenoga semena, kajti nešterni agenti čbečaju i ono, kaj po zakonu nemre biti. Da se nebi gazdi vkanili zbog toga i nebi kakše neprilike imeli, moraju znati, da od povanja 1942. leta, saki gospodar šteri je sunćenica na kontrakt sejal ima pravo od sakoga semena, štero je nutri dal, prositi i dobiti 20 lit pogarč i ili gresa od sunćenionoga semena. Oher toga moreju dobiti samo gospodarsiva z velkom mlekarijom.

Ako je što zdigel ober toga, naj se glasi pre luturi, kaj polli pre kontroli nabo imel neprilike.

Za 1943. leto, po veždašnjem zakonu, saki gazda, šteri pova sunćenicu po kontraktu, ima pravo od sakoga metra na 25 kil pogarč od sunćenionoga semena. Oher toga olje, ili jaku krmu nišci nemre dobiti i šteri agent bi već obečal, on dela prez dušnoga spoznanja, vodi ludi za nos i bo njim napravil neprilike.

Napravljeni su već koraki, kaj se takšim agentam zeme vkrati pravo, v ime Future ili librike olja, z ludni kontrakte delati.

Bugar Belalov ima čuda cikla za prodati. Jako dobra hrana za krave i svinje. Pitati v administraciji.

Delavcam na znanje

Za polsko gospodarske
sezonske posle iščem još

150 težakov

v gospodstvu herceg Eszterházy. Što će biti na delo naj se glasi pre Gaspar József Csáktornya, 1941. julius 9. plac numera 6. poleg Levente doma, a oni v notarjušiji Muraszentmárton i Muraszerdahely pre svojoj općini zadnjipot do srede 17-og marcijusa. — Moški delavci dobiju na mesec 200 kil pšenice i 55 pengő v penzi, a ženske dobiju 160 kil pšenice i 40 pengő v penzi ktomu hranu i zabavad čuga ta i nazaj. Zrnje bo se sakomu do njegove najbliže stacije dimo poslalo, kuliko bodo vlasti dozvolile. Zetva z resa i se druge najbolše pogodnosti. — Zememo gori samo dobre delavce.

V marciju mesecu saka siromaška honvedska familia dobi eksternu pomoč

Hapili su se deliti potporu honvedskam
familijam

Akcija Visokodostojne Gospe Guvernerke, pobiranje za „Honvedske familije“, je nutri doneslo blizo 14 i pol milijonov pengő i stoga već su se hapili širom respošilati svote za pomaganje siromaških honvedskih familij. Honvedskam komandam već su resposlali penze, da je rezdeliju med one familije, štere su na pomoč predložene.

Honvedski Ministerium je pozval one općine, štere do ve, makar zbog česa nesu poslale honvedskim komandam svoje predloge za pomoč siromaškam honvedskam familijam, naj to mam učiniju, kaj se bodo penzi čim predi mogli rezdelili.

Za ovu pomoč honvedske familije ne moraju delati nikše molbenice, kajti ta pomoč bo službeno delila.

Smrtna nesreča pre muziki

Dve leti rešta je dobil čiganski primas, šteri
je zaklal bajzera

Več smo jempot pisali za onu žalostnu nesreču štera se pripetila v Dravadosu. Dečki su se zabavljali v krčmi, a žandari su omenuli Ignac Janosa primaša, da prek vure nesme igrati. Potli su došli dva brati v krčmu, dali su si igrati i dimo sprevoditi z muzikom. Jen je došel nazaj i zapovedal igrati, ali primas ne je štel proti zakonu delati. Te je onda dal bajzeru 5 pengő, naj mu igraju, ali primas ne je štel. Na temu su se povadili, bajzer je dvaput plusnul primaša i s flašm ga vudril.

Ignac Janos se z nozom branil i tak nesrečno je vpičil bajzera, kaj mu je na sinjaku žihu prerezal i bajzer je na mestu hund.

Ove dneve je bil za to glavni sod i primas se branil, da ne je štel zaklati bajzera. Bilo je preslušano više svadokov i na zadnje je sod Ignac Janosa preglasil za krivoga i odsodil na dve leti rešta. Sod je kreposten.

Blizo milijon pengő dužne porcije su brisali v povrnjenom Megyimirju i Murskom Kraju

Komišnja za administraciju, Zalavarmegyije je v ponedlek sesiju držala, na šteroj se predsednik vitez gról Teleki Bela, velki išpan z lepimi rečmi zmisil za našega Gospona Guvernera, vitez nagybányai Horthy Miklosa, šteri već 23 leta vodi orsaga i prosil je Svemogućega Boga, naj da našemo Gosponu Guverneru kak najdužše življenje.

Zatem je financidirektor dal nutri svojega jelentisa, skojeja vidimo, kakšu brigu vodi varmegyija z narodom povrnjenih zalavarmegyinskih krajov. Gazdam, šteri imaju menje zemel od pet mekot i nesu mogli porciju platiti, nesu vodili šekuciju na zemle, nego su porciju brisali. Tak su v jarašu Alsöldendva 230 gazdam pustili 8.141.40 pengő porcije, v jarašu Csáktornya 3190 dužnikam 126.117.40 pengő porcije i v jarašu Perlak 13101 dužnikam 501.035.40 pengő porcije. Se skup su pustili v 68 općinaj 19.011 dužnikam 680.012.44 pengő, prez toga, da šekuciju na zemle vodili. V to ime da se neda sterjali su v 7 općinaj 1363 dužnikam 147.540.28 pengő porcije brisali. Ako se to skup denemo, onda se skaže, da su v 75 općinaj, prez 20874 dužnikam pustili na novo 736.552.65 pengő a skup z onimi, kaj su v februaru pustili je pre 26.527 dužnikam 933.402.23 pengő pušcene porcije.

Ovi broji lepo govoriu i svetlo posvedočuju, da Zalavarmegyija jako pazi, na povrnjeno Megyimirje i Murske kraje i dela z ludmi, kaj je najbolje moči.

Z jaraša Csáktornya su do ve 17 općine dale nutri prošnju za brisanje porcije, ove drnje dojdou na red, da nutri daju i kajti ga još čuda općin odzadi, kaj bodo još brisali, bo čuda već od onoga, kaj su do ve zbrisali.

Kak naši deaki v purgarskoj školi lepo napre ideju

Bili smo na sesiji naših deakov. V m. kr. državnoj purgarskoj školi deaki imaju svoje društvo, de si širiju svoje znanosti i držiju ple menite zabave. Takšu sesiju su meli ve v nedelu predpoldan.

Jako smo bili znenadjeni, kaj naši mladi deaki se znaju. Govorili su za aeroplane, za okloplena kola, za železnice, kak su skup složene i kak se nucaju v denešnjem taboru. Kaj su pripovedali stem su tulko znanosti pokazali, kaj bi to valalo i za jenoga starešega človeka. Vidi se, da se dobro i z veseljem vučiju.

Poleg toga si naši deaki najdeju i zabavu. Prenasli i pokazali su par megyimirskih pesem, ne znati što njih je napisal. Jako lepo su je deklamirali. Na zadnje pak su prekazali jenu šalu računistov.

Kaj naši deaki tak lepo napre dohajaju, to pak dokaže, da je Megyimirje v duši navek bilo magyarsko a bo takše i ostalo. Od ovih deakov jeni su došli s stranijske narodne škole v magyarsku purgarsku, a drugi pak s stranijske purgarske škole v magyarsku, a kaj su se čez leto dni tak dobro navčili magyarski, kaj moreju svoja dela predstaviti to posvedoči samo tulko, da njim je duša navek bila magyarska, samo je dremala i treba je bilo zbuditi ju, a to sn naši profesori murli, da njim ga para nega, učinili.

Predstavljaci: Kovács István, Grabar Bernal, Petek György, Meszarics Alajos, Kocián Antal, Martinyak Tamás, Benkő István, Varasancz Mihály i Videcz Ferenc, i su drugi zaslužuju saku pofalu. Vodila njih je profesorica fizike.

Na zadnje su popevali Himnusa.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Na početku tjedna čujemo, da sovjeti čez tri dni ne su nikaj većkega napravili samo pre Ilmen vodi su došli par kilometrov napre i to tak kaj su se nemci dobrovolno vugnuli, kajti stem su si krajšu frontu napravili.

V mesecu februaru su sovjeti zgubili 886 aeroplanov.

V petek već dohajaju novi glasi, da su nemške trupe preše v ofenzivu i na dvestopedeset kilometrov dugoj fronti dostigle su do Donec vode. Med tem su varaša Slavjansk zavzele s šturmom i zaokružile su tretju sovjetsku okloplenu soldačiju.

Da dobro preraznamo, kaj su nemci stem učinili, moramo znati, da je ovo rano prutletje, sovjetsko taborišče čisto premenilo. Zvun pre Ilmen vodi, je celo taborišče morje blata do kolena. V zimi, da je se posred mžrzeno poti su predžali i najteškeša taborska kola, a ve pak se saka i najmenša foringa vtapla, kak muha v moč-

njaku. Sovjetska taborska kola i šteki šteri su preveč napre došli ran tak shajaju.

Med tem nemci marljivo vništavleju zaokružanu tretju bolševisku soldačiju i s šturmom su zavzeli varaše Lisičansk i Proletarski i okoli čuda sel. Najnovše v Kaukaziji je to, da su glasi le dobrovolne domače kaukazijske trupe, štere harcvleju proti bolševiskom vladanju.

Nedelni glas nam veli da je nemška fronta postala trda i Ukrajina je zaprta pred bolševiskom soldačijom. Pre Kuban vodi su do kraja vništali dve sovjetske divizije, a zapadno od sredine Donec vode i južno od varaša Charkov i dale tiraju nazaj od nepriatelja ono, kaj je živo ostalo. V bitkaj pre Ilmen vodi su do ve bolševiski zgubili 2300 taborskih kol, 76.000 mrtvih, 600 štukov i 5000 malih štukov za granate hitati.

Magyarska komanda je dala vun glasa, da su magyarske trupe v trdim bitkam zadržale frontu i nesu pustile nepriatelja napre, a postrelale su 7 taborskih kol.

V tem bitkam su sovjeti vložili se svoje sile, da predereju liniju i stisneju naše nazaj, ali nemška i naša soldačija, štera je premagadila rusku zimu ostala je jaka, fest je vudrila nazaj i pretirala nepriatelja prek Donec vode.

V ponedlek dobimo glasa, da se južno od Charkova zrusila ruska otenziva. Od zaokružene soldačije prepal je 12 i 15 oklopleni kor, jena konjanička i tri pešačke divizije i nemci su zavzeli 225 štukov, prek jezero sakotormu kol i čuda druga materiala.

V močvaram, v zapadnoj Kaukaziji su čez 10 dni vništali šest sovjetskih diviziji i tri brigade. Što neje dospel odbežati se v blatu vtopil.

Te velki zgubički su sovjetam škodili i pre Ilmen vodi, kajti v torč pišēju nemci, da je i tam pustila bolševiska ofenziva.

V sredo piše nemški glas, da pre Charkovu ideju nemci dale napre, zavzeli su više varašov i sel i na celoj ishodnoj fronti su denes već nemci gospodar.

Engleska fronta

Engleski aeroplani su zadnje dneve napali na nemške i taljanske varaše, zrusili su čuda hiž i cirkev i zaklali čuda civilov, med njimi pope opaticke, žene i decu. Šteki braniteli su čuda aeroplanov doli strelili.

V četrek v jutro su njim nemški aeroplani to povrnuli, hitili su na London čuda teških bombi za eksploderati i par jezer bombi za vužgati. Potli toga su druge varaše bombarderali.

Afrička fronta

V sobotu smo dobili glasa, da su nemške pod morne ladje pak vtopile trinajst anglosaskih ladji se skup od 97.100 ton.

Od potli kak su nemški zapadni nepriatelji vtihnuli z drugom frontom v zapadnoj Europi, furt su zvonili da bodo nemce i taljane pretirali z Afrike, bodo napravili velku ofenzivu čez Francosku i Balkan i bodo pogutnuli celoga sveta, aii kak se nam vidi, stem bodo ran tak zišli kak i z drugom frontom, Amerikanci se ne vu-paju hapiti nikše većke delo, ako de zajdeju v bitku sigdi moraju bežati. Imaju velke zgubičke. V torč dohaja glas da se nemški general Rommel hapil ofenzivu v Tunisu na anglosase i v više mesta su njegve trupe zašle napre. Nemški taljanski aeroplani su bombarderali amerikanske trupe magazine i trene. Vništali su čuda taborskih kol i aeroplane i vužgali su čuda sklajenoga taborsko-ga materiala.

KAJ JE NOVOGA?

— Uzđoczy-Zadravec István biskup bo rezdelil Križe za Obranu Naroda. Kak smo zazvedili, marcijusa 15-ga bo v Zalaegerszegu velka parada za spomen tabora za slobodu 1848. leta i paradnoga govora bo držal naš megyimirski sin Uzđoczy-Zadravec István, soldački biskup v penziji, zastupnik Zalavarmegyije v Zgornjoj Hiži. Te varas je već zdavnja išel za tem, kaj bi te velki govornik držal govora v Zalaegerszegu, ali do ve su navek bile nekše zapreke, ali za ve je obečal, da bo došel i toga velkoga dneva bo svetil v Zalaegerszegu. Kak smo dale zazvedili, toga dneva bo naš biskup rezdelil i Križe

**Ruháit festesse, tisztítsa
Oprave farbati, čistiti pre**

**Csáktornyai Fiók:
Horthy Miklós tér 9.**

Pálcsicsnál

za Obranu Naroda onim, šteri su ga v najnovše vreme dobili. V isto vreme bodo i honvedi vitezi dobili taborske medalje.

— **Zrinyi kasino v Csáktornya** je držalo v nedelu po poldan v Zrinyi hotelu malu zabavu, čistoga hasna darovali su Črlenomu Križu za pomoč naših honvedov.

— **Premenil ime.** Poljanec Ferenc navučitel državne narodne škole, je svoje ime, z dovoljenjem ministra znotrešnjih poslov premenil na Partényi.

— **Dobrovolni Fejervergari v Csáktornya** bodo marciuša 14-ga, ob 9 vuri, v velkoi varoški hiži meli svojo velku sesijo i prosijo kaj bi si došli.

— **Megyimurski težakči gazda pred sodom.** Perko Jakob, megyimurski težakči gazda je ove dneve stal pred sodbenim stolom v Székesfehérváru. Te Perko je lansko leto za gospodiju v Sárpenetele spravil težake, a njihove plače je tak razdelil, kaj je saki samo pol dobil. Za to zverovanje je bil obtožen i ve ga je sodbeni stol v Székesfehérváru odsodil na 5 mesece rešta. Sod je kreposten.

— **Postavljen tolčanik za naš jezik.** Minister pravice je Behounek Károlya, pomočnika kraljevskoga notarja postavil za tolčanika našega jezika pre kraljevskim sodu v Csáktornya.

— **Na velkom je kupoval za ljudske penze ordinanc v Felsőmihályfalva.** Žandari su našli i zarezterali kuplenu robu. Več smo dali na glas, da su žandari v Miksaváru na fletnom prenašili i v rešt spravili grešnika Kovacsics Ferenc, šteri [si] je prisvojil ljudske penze v Felsőmihályfalva. Kovacsics potli toga več sedi v reštu državnoga tužitelja v Nagykanižsi, kam su ga odtirali i bil je već preslušan.

Kak se potli v kviziciji prenašlo, Kovacsics je za kratko vreme potrošil te ljudske penze. V Csáktornya je na velkom kupoval, ali na sreću, najveć kuplene robe su žandari pri njemu doma našli i zarezterali.

Roba, šteru su žandari našli, vredna je koli 600 pengó. Nekaj su i penez našli pre Kovacsicsu, se to su z robom skup žandari zarezterali i nutri dali. Imel je te grešni ordinanc i za par mesece plaću nutri i tak bodo ljudi dobili svoje penze nazaj. I sam Kovacsics je rekeli, da bo kvarnim ludem se platil do zadnjega filera, kajti neće da bi zbog njegovoga greha što kvaren bil.

— **Skončali su soldačkoga begunca.** Štatariumski sod, honvedskoga sodbenoga stola v Koložsváru je marciuša 3-ga držal soda Herceg Bela honvedu za to, kaj je s soldačke službe vušel. Odsodili su ga na smrt s kuglom i mam su ga strelili.

— **Novi dar za naše ranjenike.** Notarij-sija Viziszentgyörgy je pak nabrala 50 litri vina i 10 litri najboljšega staroga vina za betežnike. Od toga potlašnjega vina su 5 litri dali jenomu visokomu oficiru, šteri je na fronti teško zbežezal.

— **Našli su remena za mašinu** ov tleden v općini Murasiklós. Što ga zgubil naj se glasi pre löszolgabiroviji v službeno vreme.

— **Tate su žandari vlovili.** Novak Peter i Kulcsár Márton polodelci s Stridováru su na početku ovoga meseca vdrl i više pivnic vinskih gospodarov v Stridováru i koli Alsöldendva i čuda vina i žganice za spokrali. Žandari su ove dneve vlovili te vinske tate i odtirali su je k sodbenom stolu v Zalaegerszeg, de su je v rešt zaprl. Od-

sodjeni su saki na leto i pol rešta i na tri leta zgubiju purgarska prava.

— **Kulko ljudi su bolševiki črez štiri leta zaklali.** Bolševiki su črez samo štiri leta, i to 1919--1923, zaklali 815.000 polodelcov, 311.000 činovnikov, 260.000 soldatov, 180.000 delavcov i 6595 profesorov. Se to sovjeti sami priznaju. Jako dobro znamo, da niti denešnje sovjetsko gospodarenje nema više milosti za svoje nepriatelje i ran tak je moći. To se vidi i stoga, da sovjeti nesu šteli podpisati niti jednoga mednarodnoga kontrakta, šteri bi za taborske zarobljenike kaj lehkešega zasigural. Kakši su bolševiki, to smo vidi i v španjolskom taboru, tam su tulikajše bolševiki zaklali 20.000 popov, 15.000 opatic, i 10 biskupov. Zvun toga, kaj su španjolski biskupi zbrojili, bolševiki su v španjolskoj zaklali prek 300.000 katoličkih vernikov.

Gospodarstvo

Važno za konjske gospodare

Novi red v zvunjskoj konjskoj trgovini

Komisija za vun zvažanje konjov je napravila novoga reda pre konjskoj trgovini i to je minister za polsko gospodaranje potrdil i dal na glas Polskoj Gospodarskoj Komori.

Februara 26-ga je bila za to konferencija v Pčes-u i ve se ovo daje na glas konjskim gospodarom.

1. od 1943. marciuša 15-ga moći je pred komisiju za konje kupuvati zvunjskih orsagov postaviti samo takšega konja, za šteroga se magyarski konjski trgovac z gazdom već naravnal i ima prodavnoga lista.

2. Ove prodavne liste je trgovac dužen mam kak komisija dojde, voditelu komisije prek dati. Samo potli toga je moći konje, šteri imaju prodavne liste, pred komisiju postaviti.

3. Komisije zvunjskih orsagov nabodo više po semaj konje zbirale. Namesto njih i za njih kupuju konje po semaj magyarski konjski trgovci šteri imaju pravo konje zvažati. Zvunjska komisija ima pravo istoga dneva i na istom mestu, potli sema, ali ne na semišću konje pregledati i zbirati.

4. Komora bo, kak i do ve, i nadale kontrolerala posle trgovcov. Osobito opomenemo gospodare, da oni moraju celu pogojenju cenu za prodanoga konja v roke dobiti i nikaj se nesme doći potegnuti. Mešatarije ga ne. Što bi mešatariju zahteval, ali se gazdi grozil i tak sahl na plaćanje mešatarine, nema za to pravo i takšega treba mam prijaviti komori.

5. Stroške za pregledavati oči navek prodavec plaća, ali i to samo onda, ako su konjove oće zdrave. Ako konj zbog kakšeg oće lalinge ne vala, onda ne treba nikaj platiti za pregledanje oči.

6. I dale stoji ograničenje, da v zvunjsku zemlu smeti prodati samo takšega konja, šteroga je prodavec barem tri meseca imel. Zato mora na pašovu navek točno biti napisano, kak dugo je konj pre gazdi bil. Neje dosti napisati samo leto, treba je napisati meseca i dneva.

7. Pašoš mora navek biti komšeran.

8. Kobile je moći v zvunjske orsage prodati samo deset po sto. I takše samo onda, ako spadaju barem v drugi klas. Od toga bolše kobile se moreju prodati samo onda, ako prodavec

s službenom doktorskom svedočbom dokaže, da kobila s kakšega god zroka, ne vala za plod.

Gospodari su i dale dužni povati oljeno seme

Minister za polsko gospodaranje i znova opomene gospodare, da novi red nutri davanje pridela neje oslobodil gospodare od dužnosti povanja oljenoga semena. Po tom su gospodari dužni i nadale povati oljena semena, kak to stara naredba zapoveda. Oljeno seme se pre nutri davanju zrna rečuna dosti visoko, tak onda gospodari pre tem povanju oljenoga semena nabodo kvarni nego dobični.

Minister za polsko gospodaranje opomene gazde i na to, da letos, da se moći nadjati ranoga prtulelja, brščas bo se i oljeno semenje - sunčanica, len za olje, ricinus, sojabob - čuda rane sejalo. Ministerium se pobrigal, kaj se sigdi dobi bolšega oljenoga semena, štero dobiju na posodu oni gazdi, šteri potpišeju kontrakta za povanje. Zato se naj gospodari zuriju potpisati kontrakte i prositi semenje. To je potrebno ne samo zbog toga, kaj gazdi čim predi doju do semena, nego i zato, kaj semena nabo zviššega prevče dugo ležalo, kajti je jako potrebno za olje i po-gače prešati.

Nekaj novoga za naše gospodare Trstika štera da meda

More biti koli šest let tomu, kaj su to novu, do ve primas nepoznatu bilku v domili. Hasnovita je bole kak kromper. Za kaj se se da ponućati, povemo na kratko: Da meda, dobra krma za mleko povati, mela je dobra za kruh i kolače, s treba moći dobru črnu kavu peći, moći z njega napraviti vino i pivo i žganicu peći. Sejati je moći da se zemla malo stopi, da se i kuruzja seja. V majušu rezsaditi, za zemlu neje haklik samo mokru zemlu ne trpi bole magadi sušu kak kuruzja. V friško pognojenoj zemli jako vala, fletno zraste i v takšu zemlu moći kesne sejati. Najbole je sejati 2-4 zrce v jenu gnejzdu i tak je 3 kile zrnja dosti za jenu katastralnu mekotu. Sejati 30-40 centimetri dalko, pokriti 2-3 centimetre debelo, či je k setvi suša, onda globle. Malo brige da, da ina 3-4 liste, onda o-kopati prvič ali jako treba paziti na korenje, pre drugom kopu je već jaka i onda je treba drača vun skopati. Ogrnuti ne smeti. V jenu gnejzdu mora ostati 2-4 betlve, ali najslabeše je treba vun poskubsti. Treba braniti proti ftičami, radi krađeju to fino zrnje. Vrednost ima od korena do vrha. Seči je treba da se zrnje do kraja dozreli, onda su zrnja hrdjava kak dolan. Najviše cukora ima vu sebi v oktobru. S stebila se med preša i sprešana i posušena stebila narezati i to je fina hrana za konje, krave, svinje, v zimi vala namesto obroka. Ako suha stebila v mešinu semelenu, dobimo limu melu za kruh i kolače i jako dobre poseje za zivad. Moći je stebila speći, onda je fina kava. Na jenoj katastralnoj mekoti zraste 1200 lit. soka za med i k tomu 140 - 200 kil prvoklasne krme, ako necemo meda prešati, onda za krmu više vala kak cukorica. To se dosvedočilo, da je to najbolša krma za dojne krave braniti.

Važna bilka je to, sakomu gazdi se more preporučiti. Što oće dojt do semena naj se glasi v vurednistvu.

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Aprohirdetésesek díja szavankint 10 fillér. A vastagon nyomott szó kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Egy 1000 kilogramos tehénes je tízedes mérleg súlyokkal elado. Cím a kiadóhivatalban.

Decimalna vaga do 10 metri vleče, čisto dobra z gyliti za prodatu. Platiti v administraciji.

Komplet hálószoba butor 1 darab 3-as tükörrel szekrényvel szőnyeggel elado. Cím a kiadóhivatalban.

Felelés szerkesztő: Pecsornik Ottó
Felelés kiadó és lapfajdos: Pecsornik Ottó
Nyomta: Munkácsi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya
Nyomtatási hely: Sárvíz Ártal.